

[Hauch.]

den Forbindelse i Stedet for at sige Valutacentralen at sige Administrationen, da dette Ord omfatter det hele under Regeringens Ansvar —, at man altsaa ikke kan behøjde Administrationen noget, for den havde udstedt Attester. Ja, den højtærede Udenrigsminister har sagt mange Gange, at man havde udstedt de Attester, man skulde udstede, og det er jo rigtigt, men hvad kan det nytte, at man udsteder Attester, dersom disse ikke udnyttes? og det kan ikke nytte at udstede nye Attester oven paa gamle Attester, som ligger ubenyttede. Det hjælper jo ikke i Henseende til Spørgsmaalet om Udnyttelse, og ingen ved bedre end den højtærede Udenrigsminister, at det kom saa vidt i den Sag — og det forstaar jeg meget godt —, at man fra tysk Side sagde: Ja, men hvad kan det nytte med de Attester, der ligger i Masser af Tilfælde og ikke kan blive udnyttet? Nej, lad os faa nogle virkelige Køb, lad os henvendes os dér, hvor Mulighederne for Salget er, og der var jo en Købetrang hos Handelsstanden her i Landet over for tyske Varer — det ved den højtærede Udenrigsminister meget godt. Og naar det var Tilfældet, vil man forgæves søge at gnide Ansvarret af sig fra Administrationens Side. Jeg synes nu, det vilde have været mere mandigt at tage det paa en lidt anden Maade og sige: Vi vil ikke være med til at udstede de Valutaattester, her er Begering om, eller vi kan ikke gøre det, fordi det griber ind i Valutacentralens Forhold. Man kunde i den Situation gøre et af to: enten lave Valutacentralen om, saa at de nye Importører, der vilde købe, kunde faa Lejlighed dertil, naar de stod med Pengene i Haanden, eller sige lige ud: Vi vil ikke udstede Valutaattester paa alle de Varer, som man har Ønske om at indføre og er villig til at betale. Et andet Synspunkt kan vel holde en vis Tid, men ikke i det lange Løb. Man kan maaske finde undskyldende Momenter — det har jeg ikke noget imod —, men man kan ikke paastaa, at Administrationen intet Ansvar har i det Forhold, for Administrationen vidste, at der var to Forudsætninger, som skulde opfyldes, for at vi kunde faa hele Salget. Den vidste for det første, at vi ikke kunde faa dette Salg til Tyskland eller faa Pengene hjem for Salget, medmindre vi købte tyske Varer, og den vidste tillige, at Tyskerne havde Ret til at standse Indførselen af Tillægskontingenterne i Henhold til Traktaten, dersom det viste sig, at det hele ikke fungerede, som det skulde; og det var jo desværre det, der skete.

Den højtærede Udenrigsminister kan

paa alle de snilde Maader, som den Færdighed som Debattør, den højtærede Udenrigsminister er i Besiddelse af, stiller til hans Raadighed — det erkender jeg —, forsøge, saa meget han vil, det vil dog ikke være muligt at komme uden om den Kendsgerning, at der maa være et Sted, hvor Aarsagen ligger. Dersom Aarsagen til den manglende Udnyttelse ikke ligger hos Handelen, maa den ligge i, at der udstedes Attester paa Varer, som ikke kan udnyttes, eller ogsaa maa den ligge i den Omstændighed, at hele Valutaordningen er for stiv og ikke tillader at lade nye Importører komme til, som staar med Pengene i Haanden og vil betale de tyske Varer, de vil indføre. Dersom det er Tilfældet, kan man lave Valutaloven om. Derfor bliver der ingen Mulighed for at klare sig dette Problem ud fra andet Synspunkt end dette, at man ikke har kunnet, ikke har ønsket at gøre det af de og de Grunde. Naar man fritager Handelen for Ansvar i saa Henseende, kan man ikke fritage Administrationen for Ansvar, dersom det har været Administrationens Mening, at Handelsoverenskomsten med Tyskland skulde udnyttes fuldt ud. Men lad os nu haabe og tro, at vi kan faa en ny Overenskomst og faa den bygget op paa en saadan Maade, at den kan udnyttes fuldt ud. I saa Fald vilde meget være vundet, og meget Vrøvl her i Landet i saa Henseende vilde undgaaes.

Stein: Den højtærede Udenrigsminister har gentagne Gange talt om Betalingsbalancen og gjort gældende, at takket være Valutacentralsystemet var Betalingsbalancen blevet opretholdt og styrket her i Landet. Det er naturligvis en Kendsgerning, at Betalingsbalancen er blevet opretholdt, men der er ikke dermed sagt et eneste Ord om, hvorvidt denne Betalingsbalance ogsaa kunde være opretholdt uden Valutacentralsystemet. Derimod kan der maaske være Anledning til at henlede Opmærksomheden paa selve Valutabalancen. Det var jo oprindeligt og har stadig været et Hovedformaal, at Valutacentralen og hele den Ordning, som blev truffet i Sammenhæng dermed, skulde tjene til Sikring af Landets Valuta. Der er under den foregaaende Debat henvist til Forholdene i vore Nabolande, og der kan være Anledning til at undersøge, hvorledes Forholdene har udviklet sig paa den ene og paa den anden Side af Sundet, her i Landet og i vore Nabolande, hvor man ikke har haft det samme System.